

Federatie

Partijprogramma's verkiezingen '24

Wat zijn de verkiezingsstandpunten van de Vlaamse
partijen omtrent ontwikkelingssamenwerking en ngo's?

Bij het opstellen van deze brochure werd louter gebruik gemaakt van de partijstandpunten van de Vlaamse partijen voor de verkiezingen van 9 juni 2024. Daarbij werd enkel gekeken naar programmapunten die te maken hebben met internationale solidariteit en ngo's. Indien er uitgebreidere basisprogramma's beschikbaar zijn die diepgaander ingaan op internationale solidariteit en ngo's, wordt de link daarnaartoe toegevoegd. De volledige partijprogramma's zijn terug te vinden op de websites van de politieke partijen.

Een humane wereld

- Vanuit haar christendemocratische waarden kan cd&v zich niet neerleggen bij ongelijkheid en armoede in de wereld. Daarom heeft cd&v een lange traditie als pleitbezorger voor ontwikkelingssamenwerking als instrument om conflicten, hongersnood en migratie te voorkomen. Ontwikkelingssamenwerking zien we als een morele plicht. Hiermee sluiten we aan bij de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties, waarbij het principe 'leave no one behind' centraal staat. Maar ontwikkelingssamenwerking is ook in ons eigenbelang, zonder de belangen van toekomstige generaties uit het oog te verliezen. Globale uitdagingen zoals de pandemie of de klimaatverandering laten zien dat uitdagingen zich niet aan grenzen houden. Ook ons land is pas veilig als het elders veilig is om te wonen, te werken en te leven.

Een intelligente ontwikkelingssamenwerking

- De huidige politieke en geopolitieke realiteit maakt dat de internationale partnerschappen en solidariteit met de landen in het Zuiden onder druk komen te staan. Overheden zetten minder middelen in voor de landen in het Zuiden. Vanuit humanitair perspectief en strategisch langetermijnperspectief is dat een slechte zaak. Het is in het voordeel van de bevolking daar en van onze bevolking, om stabiliteit en welvaart overal ter wereld na te streven. Anders dreigen we vele malen de kost te betalen door de gevolgen die extreme armoede en instabiliteit met zich meebrengen: oorlog, ineenstorting van de economie, failed states en massamigratie. We stappen niet mee in de valse tegenstelling tussen ons belang en het belang van de bevolking in het Zuiden. Een intelligent ontwikkelingsbeleid is voor beiden goed.

Een strategische ontwikkelingssamenwerking

- We moeten zeer ambitieus blijven voor de humanitaire kant van ons OS-beleid en dat tegelijk systematisch koppelen aan strategische afwegingen. We kunnen het ons niet permitteren ons ontwikkelingssamenwerkingsbeleid in een vacuüm te voeren. We pleiten voor een allesomvattende aanpak, waarbij we ons ontwikkelingssamenwerkingsbeleid ook strategisch durven inzetten voor onze andere doelstellingen, zoals uitbouw van diplomatieke, economische en militaire allianties en het controleren van migratie. Ontwikkelingssamenwerking, geopolitieke strategie, onze strategische onafhankelijkheid en controle van migratiestromen moeten samen bekeken worden om tot verstandige beslissingen te komen. We moeten ons daarbij bewust zijn van de realiteit van de landen waarin we aan ontwikkelingssamenwerking doen en de gevolgen daaraan koppelen.

Een effectieve ontwikkelingssamenwerking

- Ontwikkelingssamenwerking gaat over de mensen in de ontwikkelingslanden, en heeft als doel hen te versterken door te investeren in duurzame economische groei, sociale rechtvaardigheid en de zorg voor het leefmilieu. Kortom, het creëren van de juiste omstandigheden waarbinnen mensen zichzelf ten volle kunnen ontplooiën. Daarbij moet onze hulp zich toeleveren op die terreinen waar we het verschil kunnen maken door onze kennis, ervaring en toegevoegde waarde. Digitalisering blijft een belangrijk instrument om meer mensen te bereiken, om mensen bereikbaarheid te geven, om productieprocessen te optimaliseren, en om sociale diensten toegankelijker te maken.

Kernpunten

- Voor cd&v moet de ontwikkelingssamenwerking zich focussen op die terreinen waar we het verschil kunnen maken door onze opgebouwde expertise en kennis. De focusdomeinen zijn dan ook landbouw en voedselzekerheid, basisgezondheidszorg, onderwijs en vorming, klimaat, versterking van het lokale middenveld en de ontwikkeling van de lokale private sector.
- Ons land moet uitvoering geven aan het afgesproken groeipad om uiterlijk tegen 2030 de internationaal afgesproken 0,7% van het BNI aan ontwikkelingshulp te besteden.
- Zowel voor landbouw en voedselzekerheid als voor onderwijs moet het beleid telkens 15% van het budget voor ontwikkelingssamenwerking voorbehouden.

- Klimaatverandering vormt vooral in het globale Zuiden een grote uitdaging. Daarom moet ons land bijkomende financiële middelen voor klimaatfinanciering voorzien zonder te wegen op het ontwikkelingsbudget.
- De overheid blijft het initiatiefrecht en de onafhankelijkheid van de ngo's erkennen o.a. via een voldoende medefinanciering, net omdat deze een specifieke meerwaarde in de ontwikkelingshulp voorzien.
- Beleidscoherentie blijft prioritair omdat ontwikkelingshulp niet los gezien kan worden van andere beleidsdomeinen zoals veiligheid, buitenlands beleid, handel, landbouw, migratie, energie, milieu,... Deze geïntegreerde samenwerking is en blijft hét middel om de ontwikkeling in het Zuiden te versnellen.
- Stabiliteit en welvaart waar ook ter wereld is in eenieders belang, ook al omdat globale uitdagingen geen grenzen kennen. Daarom is het meer dan ooit van belang om te blijven inzetten op het sensibiliseren van het brede publiek in ons land met als doel het draagvlak voor de internationale solidariteit te versterken.

Voor de uitgebreide visie van cd&v omtrent internationale solidariteit: zie het volledige verkiezingsprogramma van de partij.

Ontwikkelingssamenwerking is voor Groen een verhaal van internationale solidariteit. Het is een belangrijk instrument in onze strijd voor een rechtvaardige wereld. Investeren in duurzame ontwikkeling is niet alleen moreel een juiste keuze, maar ook een slimme beslissing. We hebben allemaal baat bij een rechtvaardige wereld voor mens en natuur.

Groen wil:

- Het budget voor ontwikkelingssamenwerking doen stijgen tot de internationaal afgesproken norm van 0,7% van het BBP
- Versterking van het federale beleidsdomein voor delen van Klimaat, Energie, Mobiliteit, Justitie, Sport, Gezondheid en Ontwikkelingssamenwerking. Zo zorgen we voor meer efficiëntie

Voor de uitgebreide visie van Groen omtrent internationale solidariteit: zie [het basisprogramma](#) van de partij.

Handel en ontwikkelingssamenwerking als natuurlijke tandem

- Inclusieve economische groei is de meest duurzame manier om landen structureel uit armoede te halen. We helpen onze partnerlanden om aan internationale handel deel te nemen, om zo welvaart en een toekomstperspectief ter plaatse te creëren. We doen dit met projecten die ondernemerschap bevorderen, de ontwikkeling van de privésector stimuleren en de werkgelegenheid in de regio verhogen. De principes van eigenaarschap en zelfredzaamheid zijn een toetssteen.
- We zetten in op de noodzakelijke voorwaarden om economische groei te kunnen realiseren, met name een stabiele rechtsorde, rechtszekerheid, respect voor de burger- en mensenrechten, democratie en goed bestuur. We hebben in het bijzonder oog voor de rechten van vrouwen en van de LGBTQI+ gemeenschap in onze partnerlanden.
- We maken meer gebruik van de hefboomen waarover we via de EU beschikken. Zo bieden Europese programma's op vlak van kritieke grondstoffen, energietransitie en innovatie opportuniteiten om onze projecten in te schakelen in een groter geheel. Het EU Global Gateway-project biedt bijzondere mogelijkheden om de infrastructuur in onze partnerlanden uit te bouwen. Ook koppelen we preferentiële markttoegang tot de Europese markt expliciet aan samenwerking rond terugname.
- We anticiperen op de dynamiek van de Afrikaanse continentale vrijhandelszone en besteden expliciet aandacht aan projecten rond de ketenzorg van bedrijven. Zo verzekeren we dat economische groei en respect voor de mensenrechten hand in hand

Geconcentreerde, efficiënte en transparante financiering

- De financiering van ontwikkelingsprojecten is doelgericht en dus gekoppeld aan mijlpalen en einddoelen. Ontwikkelingshulp voldoet uiteraard aan de hoogste eisen op vlak van transparantie en resultaatgerichtheid. Voor de uitvoering van het ontwikkelingsbeleid werken we samen met de organisatie die een project op de meest efficiënte manier kan uitvoeren.

- Private actoren worden de katalysator en centrale partner. Ontwikkelingshulp wordt enkel ingezet waar private partners het risico niet alleen kunnen dragen of waar zij er niet in slagen een passende oplossing te bieden. Voor elk ontwikkelingsdoel zoeken we naar de meest passende (innovatieve) financiering.
- Ontwikkelingssamenwerking vereist een maatschappelijk draagvlak. We vragen dat ook het middenveld hieraan zijn steentje bijdraagt door (via sensibilisering) meer eigen financieringsbronnen te mobiliseren.
- Publieke middelen kunnen uitsluitend worden ingezet voor ontwikkelingsbeleid in het buitenland. Deze steun moet terechtkomen bij de doelgroep en mag niet bij de ontwikkelingsorganisaties zelf blijven hangen. De overheadkosten moeten naar beneden en kunnen niet met publiek geld worden gefinancierd. Via afstemming met andere partnerlanden en de EU zorgen we ervoor dat onze projecten elkaar versterken.
- De regering kan aan waarborgverlening doen, maar we waken erover dat de fondsen snel genoeg gevonden worden (indien zij nodig blijken) en dat er een buffer wordt aangelegd om mogelijke wanbetalingen op te vangen.

Maximale thematische en regionale concentratie

- Om maximale impact te genereren, concentreren we onze inspanningen zowel thematisch als geografisch. Zo gaan we versnippering tegen en kunnen we onze eigen expertise meer als hefboom gebruiken. We reduceren het aantal partnerlanden en werken in ruil daarvoor sterker samen met de overblijvende partners.
- We zetten in op thema's waarin we een bijzondere expertise in hebben opgebouwd.
 - We ondersteunen klimaatslimme landbouw die kan bijdragen aan groene groei en ondersteunen de structurele transitie naar duurzame en weerbare mondiale voedselsystemen. We mobiliseren daarvoor ook nieuwe technologie.
 - We versterken het recht op gezondheid, via bijzondere aandacht voor de uitrol van vaccinaties en medicijnen in Afrika en door in te zetten op seksuele en reproductieve gezondheid en -rechten.
 - We zetten in op een verdere uitrol van onderwijs in onze partnerlanden, met opschaling van de leerplicht en een betere toegang tot onderwijs voor meisjes.
 - We stimuleren ondernemerschap en ondersteunen netwerken van ondernemers die hun expertise ter beschikking stellen aan lokale ondernemers en consortia.

- Ontwikkelingshulp is niet vrijblijvend
- Onze (gouvernementele) samenwerking is steeds voorwaardelijk. Respect voor mensenrechten, democratie en goed bestuur zijn een belangrijke basisvoorwaarde voor samenwerking. We koppelen onze samenwerking ook aan een graduele opschaling van de leerplicht in het partnerland, zowel met betrekking tot leeftijd als met betrekking tot gelijke behandeling op basis van geslacht. In geval van achteruitgang in onze partnerlanden, herbekijken we onze samenwerking.
- Via ontwikkelingssamenwerking proberen we mee het toekomstperspectief in de regio van herkomst uit te bouwen. Zo schakelt ontwikkelingssamenwerking zich in om de basisoorzaken van migratie aan te pakken. We koppelen de uitkering van ontwikkelingshulp aan voorwaarden op vlak van terugname van uitgeprocedeerde vreemdelingen (en in het bijzonder veroordeelde criminelen) en samenwerking op vlak van justitie, veiligheid, visumbeleid en sociale fraude. In toekomstige samenwerkingsakkoorden wordt deze conditionaliteit opgenomen. Op Europees vlak steunen we de koppeling tussen toegang tot de Europese eengemaakte markt (het nieuwe GSP+) aan medewerking rond terugname.

Humanitaire actie

- Humanitaire actie blijft een levensnoodzakelijke component van ons antwoord op de stijgende noden ten gevolge van conflicten en natuurrampen. We zetten uiteraard in op acties die noodsituaties voorkomen of die de rampenparaatheid van gemeenschappen verhogen, maar bieden ook directe hulp in geval van onvoorziene rampen. We doen dat zoveel mogelijk in samenwerking met onze buurlanden en met de EU.

Op vlak van ontwikkelingssamenwerking kiezen we voor een benadering die van hulp naar handel evolueert, waarbij economische zelfredzaamheid en duurzame partnerschappen centraal staan.

- Ontwikkelingssamenwerking moet ook onze eigen binnenlandse doelstellingen steunen. We willen onze verantwoordelijkheid nemen voor andere landen maar willen dat ook doen in het belang van en met respect voor onze burgers en belastingbetalers. Als ontwikkelingssamenwerking niet doordacht is, verliest het effect. Ontwikkelingssamenwerking moet dus ook meer ingeschakeld worden in de reguliere werking van de overheid en het interne regeringsbeleid ondersteunen.
- From aid to trade. We willen ervoor zorgen dat de mensen die we willen helpen hoger op geraken. Dat kan alleen met een degelijk economisch weefsel. We moeten daarbij zoveel mogelijk kansen rechtstreeks aan individuele ondernemers bieden, in plaats van aan andere overheden. Inzake ontwikkelingssamenwerking stappen we af van het systeem van liefdadigheid zonder enige vorm van impact assessment en evolueren we naar échte (economische) partnerschappen. Daarbij pleiten we voor een financieringsmix tussen publieke en private middelen. Dat zorgt voor een winwinsituatie voor alle betrokken partners en zelfredzaamheid van diegene die we helpen.
- In ontwikkelingssamenwerking moet kwaliteit centraal staan, niet kwantiteit. We willen vooral dat het geld voor ontwikkelingssamenwerking een verschil maakt in het leven van mensen. Als we alleen oog hebben voor het totaalbedrag zijn we gewoon ons geweten aan het sussen en verstoren we misschien zelfs de lokale markt en samenleving. De middelen moeten strengere toekenningscriteria hebben, en beter gecontroleerd, beter aanbesteed en desnoods geheroriënteerd worden. In het belang van een coherent Europees buitenlands beleid moet de EU een grote coördinerende rol spelen op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. Wij willen niet denken in % van ons bbp. Wij willen denken in % van HUN bbp.
- De EU moet een grotere coördinerende rol spelen op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. We hebben het meeste impact in de rest van de wereld als we onze acties afstemmen met onze Europese collega's. De raad moet kunnen beslissen om Europese en nationale ontwikkelingssamenwerkingsstromen naar bepaalde landen (tijdelijk) op te schorten. Dat is ook in het belang van een coherent buitenlands beleid.

Een efficiënte ontwikkelingssamenwerking

- We maken bijkomend budget vrij voor internationale samenwerking. We besteden ten minste 0,7 procent van het Belgische bbp aan internationale solidariteit met de volkeren in het Zuiden.
- Belgisch en Europees beleid, bijvoorbeeld inzake handel, mag de ontwikkeling in het Zuiden niet ondermijnen.
- We stellen de strijd tegen armoede en ongelijkheid centraal in onze internationale samenwerking. Bijzondere aandacht geven we aan het recht op onderwijs, gezondheidszorg en duurzame landbouw.
- Het instrumentaliseren van ontwikkelingssamenwerking voor de economische agenda van de donorlanden, aanvaarden we niet.
- We stimuleren de participatie en empowerment van vrouwen, meisjes en LGBTI+ personen in ontwikkelingssamenwerkingsprojecten.

Meer middelen voor duurzame ontwikkeling en de groene transitie

- We ondersteunen de ontwikkeling in het Zuiden met een breed programma van technologieoverdracht voor duurzame industrie en landbouw, transport, gezondheidszorg en groene energie.
- We heffen de patenten op basisgeneesmiddelen en vaccins op. Op die manier worden medicijnen veel breder toegankelijk, wat de gezondheidszorg wereldwijd ten goede komt.
- De strijd tegen belastingparadijzen is een prioriteit. Zo stellen we zowel de inkomsten van ons land als de begrotingen van de landen in het Zuiden veilig.
- We organiseren een audit over de schulden van de landen in het Zuiden. Zo bepalen we welk deel daarvan onrechtvaardig is en moet worden kwijtgescholden.

- We willen een instelling voor internationale samenwerking en eerlijke kredieten in de schoot van de VN-Conferentie inzake Handel en Ontwikkeling (UNCTAD), als alternatief voor het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank.
- We zorgen ervoor dat landen met een laag inkomen op gelijke voet kunnen deelnemen aan de hervorming van de internationale belastingregels.

De internationale relaties dekoloniseren

- We zijn voorstander van samenwerking met de vroegere Belgische kolonies op basis van gelijkwaardigheid en met respect voor de nationale soevereiniteit. Zo maken we werk van de dekolonisatie.
- Op alle Belgische scholen wordt de geschiedenis van het kolonialisme, het neokolonialisme en de strijd van de Afrikaanse volkeren onderwezen.
- We herlanceren de werkzaamheden van de Bijzondere Kamercommissie "Congo-Koloniaal verleden", zodat ze eindelijk concrete conclusies kan trekken.
- We pleiten voor officiële excuses van de Belgische staat en het Belgisch koningshuis voor de misdaden in de gewezen Belgische kolonies en mandaatgebieden.
- We gaan na hoe grote fortuinen opgebouwd tijdens de kolonisatie kunnen instaan voor herstelbetalingen.
- Menselijke resten en voorwerpen die in de tijd van de kolonisatie werden geroofd, worden na bestudering en inventarisering teruggegeven.
- We stellen alle onderzoek over of in verband met Congo, Rwanda en Burundi ter beschikking van deze landen.

Het Vlaams Belang wil:

- Ontwikkelingshulp, visumbeleid, handelsakkoorden, samenwerkingsverbanden,... koppelen aan bereidheid van derde landen om illegale immigranten terug te nemen.
- Een afstemming van het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking met de doelstellingen van het migratiebeleid.

Inzetten op internationale solidariteit is geen kwestie van liefdadigheid, maar een kwestie van gezond verstand. De grote uitdagingen - migratie, klimaat en armoede - zijn immers globale uitdagingen die globale oplossingen vereisen. Alleen door te investeren in ontwikkelingslanden versterken we hun welvaartsstaat, onderwijs en gezondheidszorg. Tegelijk bouwen we aan een stabielere wereld door de grondoorzaken van migratie en ongelijkheid weg te nemen. Wie anders beweert, is blind voor die gezamenlijke uitdaging en organiseert alleen maar achteruitgang.

Goed onderwijs en zorg voor iedereen

- We weten dat oorlogen en extreme armoede de grondoorzaken zijn waarom mensen op de vlucht slaan. Daarom is het onze taak om te investeren in de minst ontwikkelde landen en mensen ter plekke te versterken en een springplank te bieden naar een beter leven. Door te zorgen dat kinderen naar school kunnen gaan en genieten van onderwijs, toegang tot betaalbare gezondheidszorg te voorzien en het ondersteunen van mensenrechten en vrouwenrechten. Dat is precies wat Caroline Gennez, onze minister van Ontwikkelingssamenwerking, doet.

Maakt dat een verschil? Absoluut! Wereldwijd is de schoolgraad van kinderen in de lagere school enorm vooruit gegaan, met dank aan projecten van ontwikkelingssamenwerking. Enkele van onze partnerlanden doen het zeer goed, in andere is er nog werk aan de winkel om alle kinderen alle kansen op een goede toekomst te geven. Daarom moeten we blijven investeren in internationale solidariteit.

Een modern ontwikkelingsbeleid met aandacht voor internationale klimaatactie

- Niet alleen oorlogen en armoede, maar ook de klimaatopwarming tast de bestaanszekerheid van mensen aan. Alleen al op het Afrikaanse continent riskeren 30 miljoen kinderen extra in armoede te vervallen.

Het is daarom noodzakelijk internationale armoedebestrijding en internationale klimaatactie centraal te stellen in een modern ontwikkelingsbeleid. Zo kunnen we de gevolgen van de klimaatopwarming op de minst ontwikkelde landen zo beperkt mogelijk te houden. Door ook meer aandacht te besteden aan de transitie naar duurzame voedselsystemen, nemen we de grondoorzaken van honger aan.

Internationale solidariteit als investeringen in mensen, organisaties en landen

- Voor Vooruit is internationale solidariteit een middel om mensen in andere delen van de wereld weerbaar en autonoom te maken. Het is geen zaak van aalmoezen geven maar van investeren om armere landen in staat te stellen op eigen benen te staan. En om zo de grondoorzaken van grote vluchtelingenstromen weg te nemen.

Internationale solidariteit betekent voor Vooruit samenwerking met plaatselijke overheden en middenveld. Zodat die overheden hun bevolking bij kunnen staan bij de organisatie van gezondheidszorg, sociale bescherming, waardig werk, voedselzekerheid en onderwijs.

Ook bij de verduurzaming van de economie steunen wij armere landen, want een beter milieu en klimaat kunnen we niet alleen realiseren. Voor dat laatste zetten we ook in op samenwerking met lokale ondernemingen die waardig werk bieden en de economie groener maken.

